

Datum **2019-11-25**
Författare **Avdelningen för Bankanalys och
policy**

FI Dnr 19-10638

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

De svenska bankernas kapitalkrav, tredje kvartalet 2019

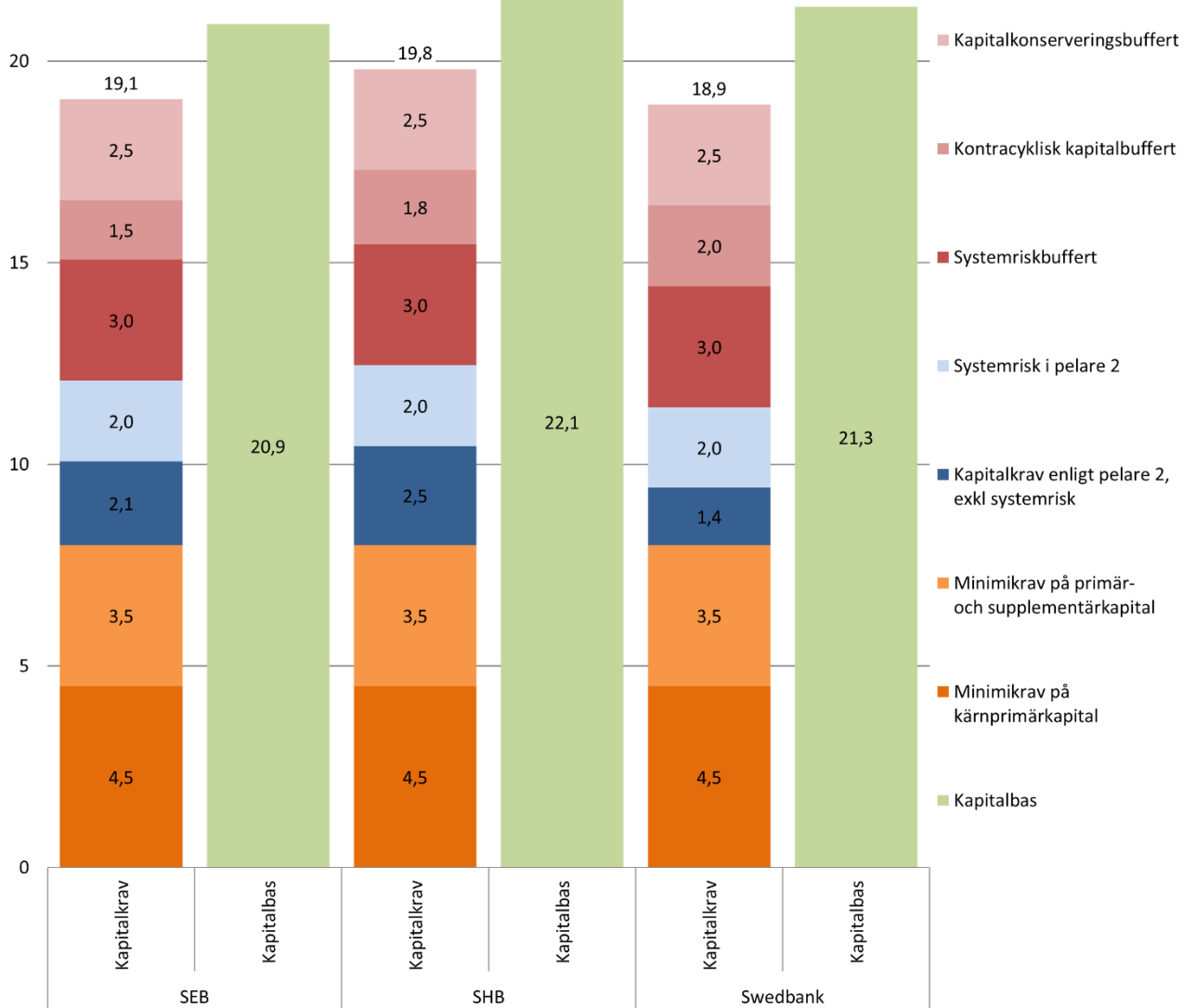
Finansinspektionen (FI) offentliggör kvartalsvis kapitalkraven för de största bankerna och kreditinstituten enligt tillsynskategorisering 1 och 2.^{1,2} I detta dokument redovisas dessa företags kapitalkrav och kapitalbas per utgången av det tredje kvartalet 2019, inklusive värden för pelare 2.³

¹ FI klassificerar på årlig basis kreditinstitut i olika tillsynskategorier. Genom tillsynskategoriseringen tillämnar FI den europeiska banktillsynsmyndighetens (EBA) riktlinjer. En lista över kreditinstitutens tillsynskategorisering återfinns under följande länk: <https://www.fi.se/contentassets/2839e794d0b94614a2adf9e1e51b7714/tillsynskategorisering-svenska-kreditinstitut-2019.pdf>

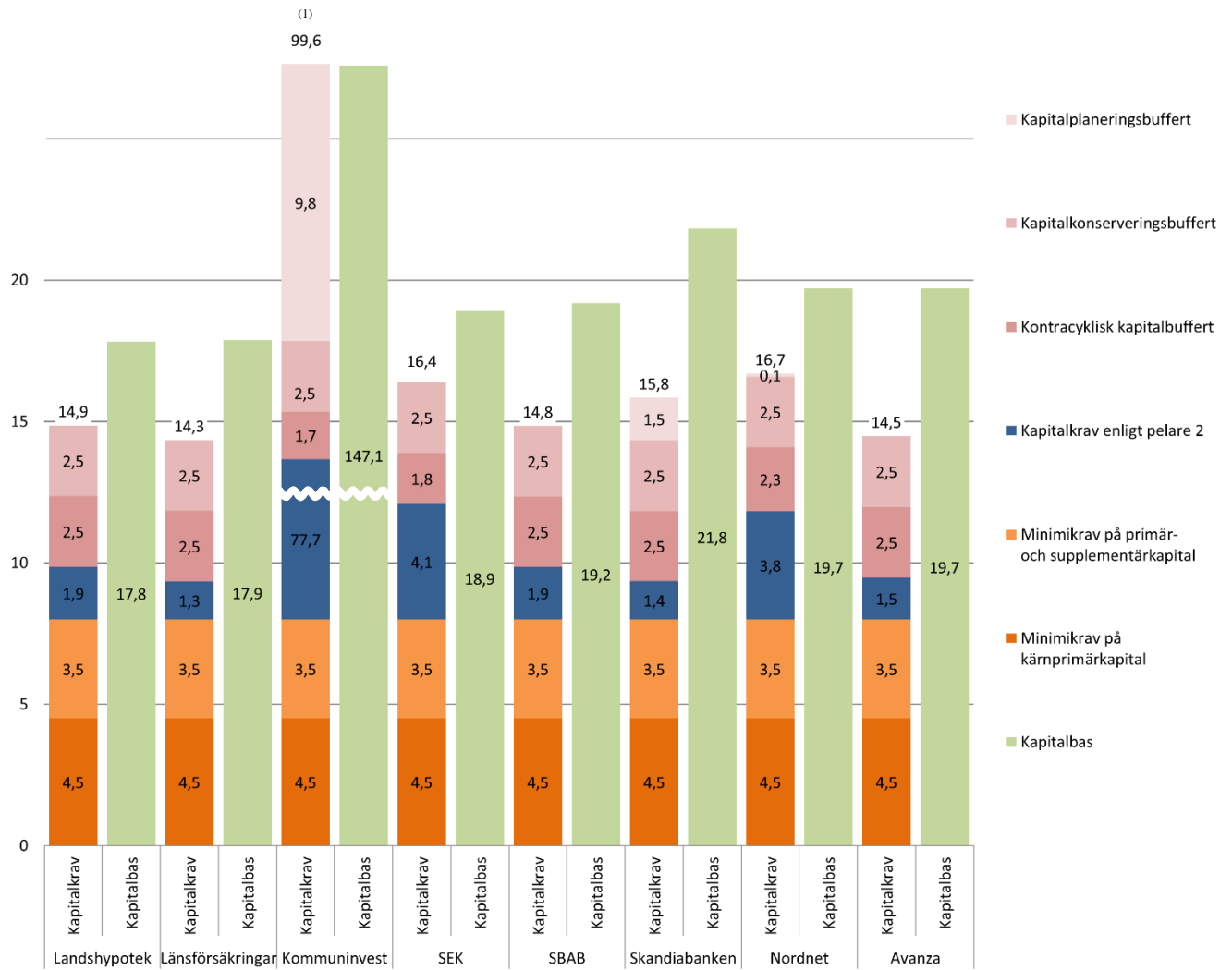
² Sparbanken Skåne tillhör kategori 2 men då ingen fullskalig ÖUP genomförts än så är de inte inkluderade i denna promemoria.

³ Faktiska värden för pelare 2 i termer av ”Kapitalkrav enligt pelare 2, exklusive systemrisk” avser Finansinspektionens översyn och utvärdering (ÖUP) år 2019. Undantag är SEK och Avanza som inte omfattats av en ÖUP 2019. För dessa två avses därför ÖUP år 2018.

1 Totalt kapitalkrav, tre storbanker (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

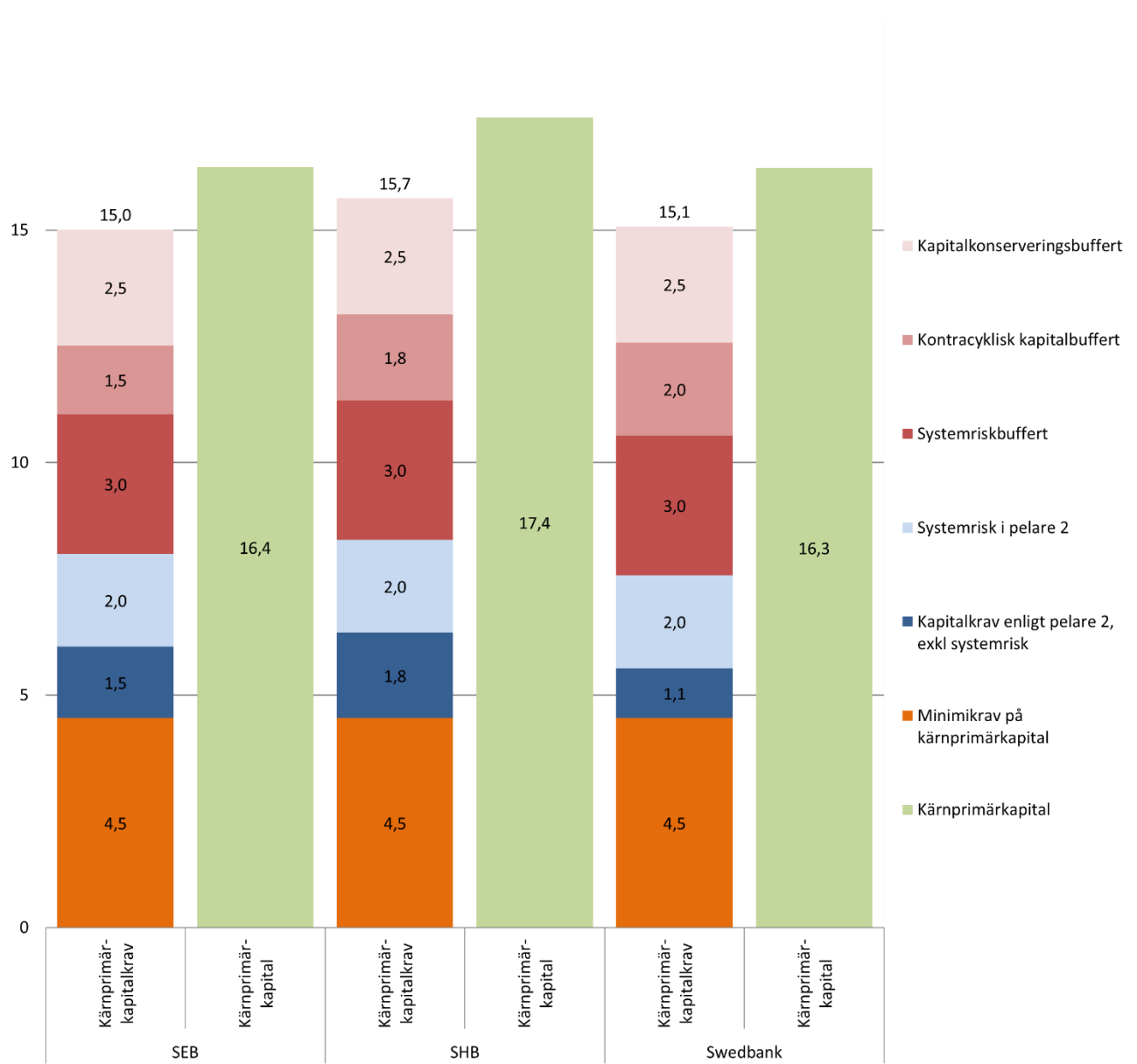

2 Totalt kapitalkrav, åtta övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

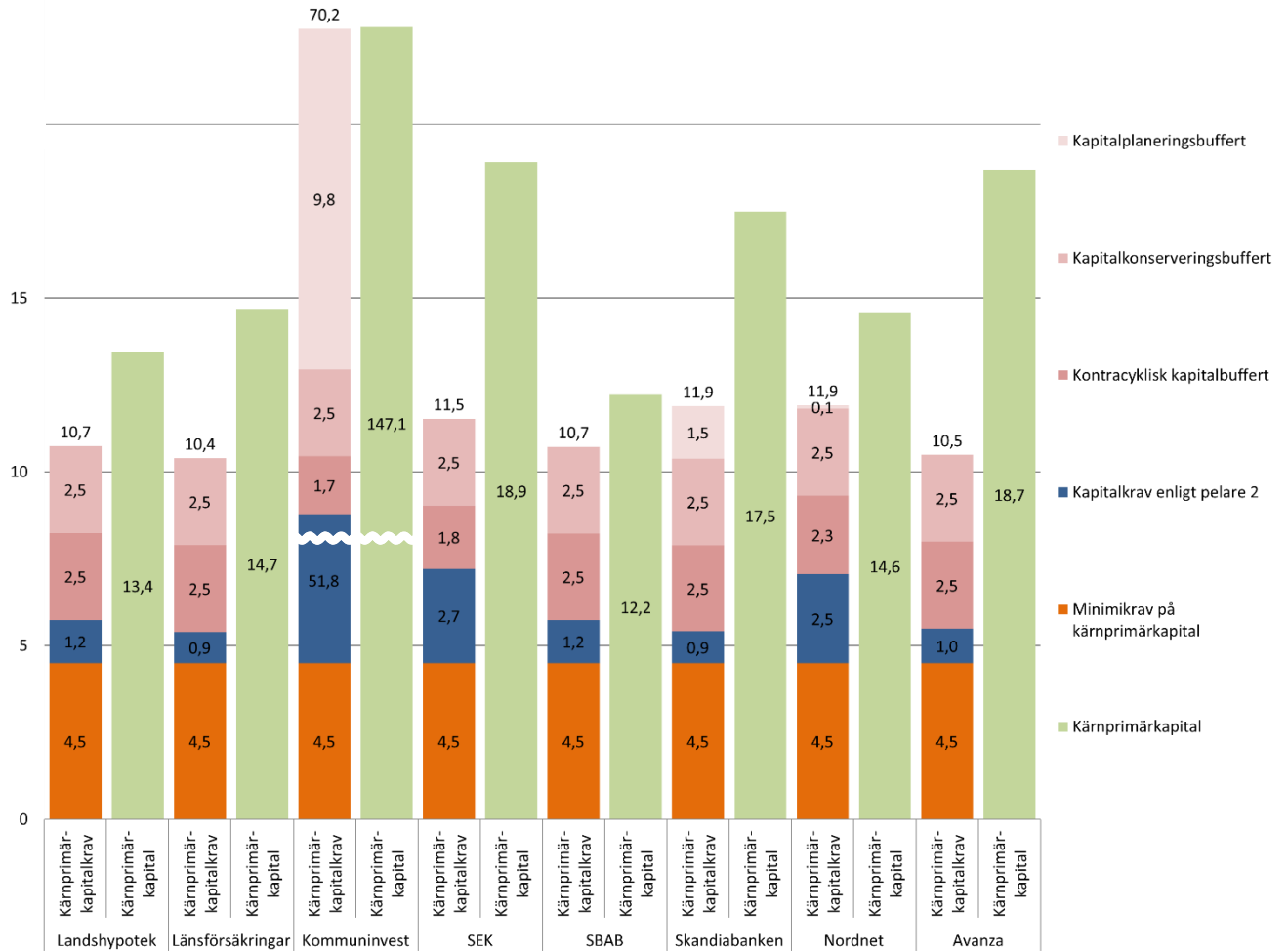

(1) För att täcka risken för alltför låg bruttosoliditet har FI ålagt Kommuninvest ett kapitalpåslag i pelare 2 som innebär att kapitalbasen ska uppgå till minst 1 procent av bruttoexponeringsbeloppet.

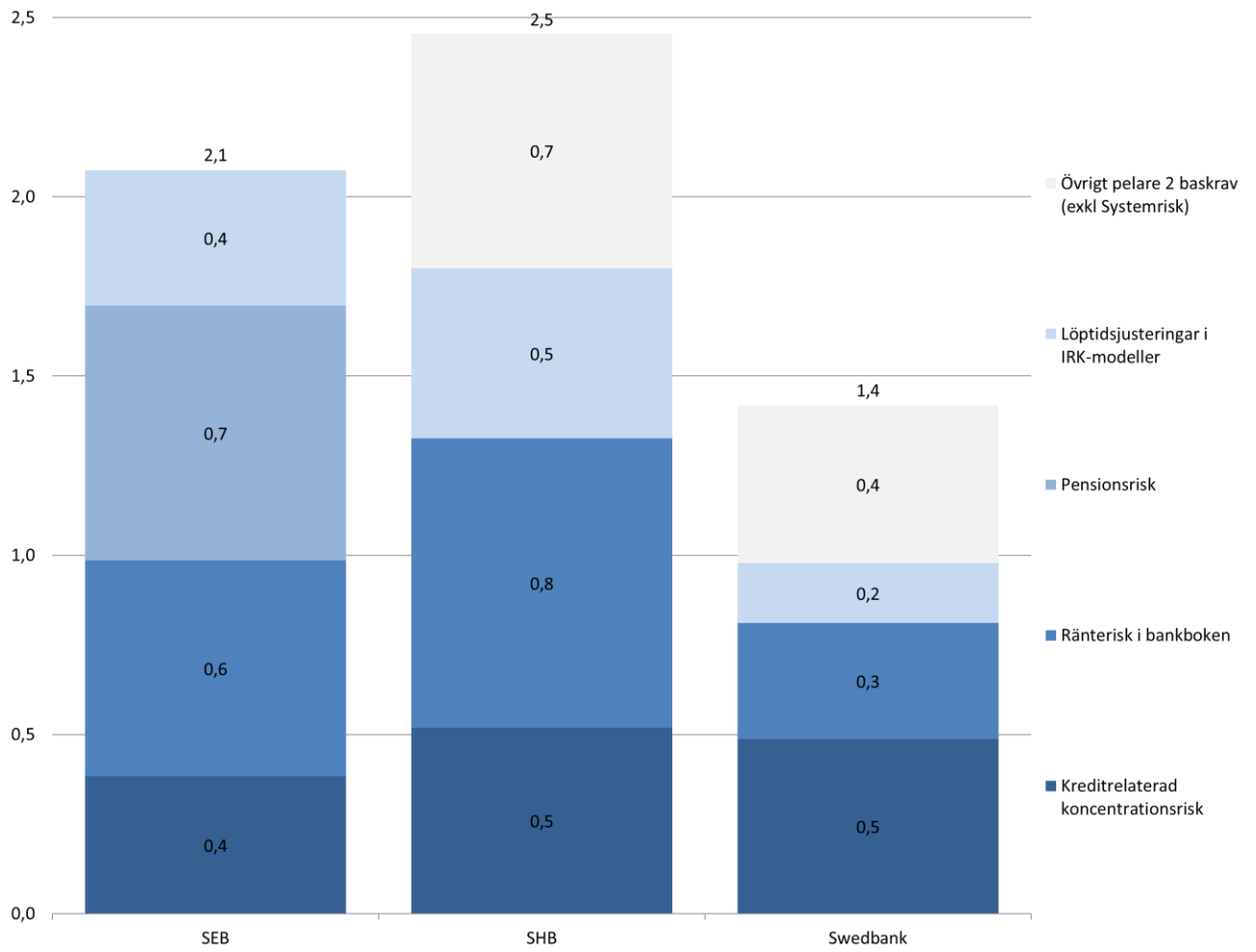
3 Kärnprimärkapitalkrav, tre storbanker (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

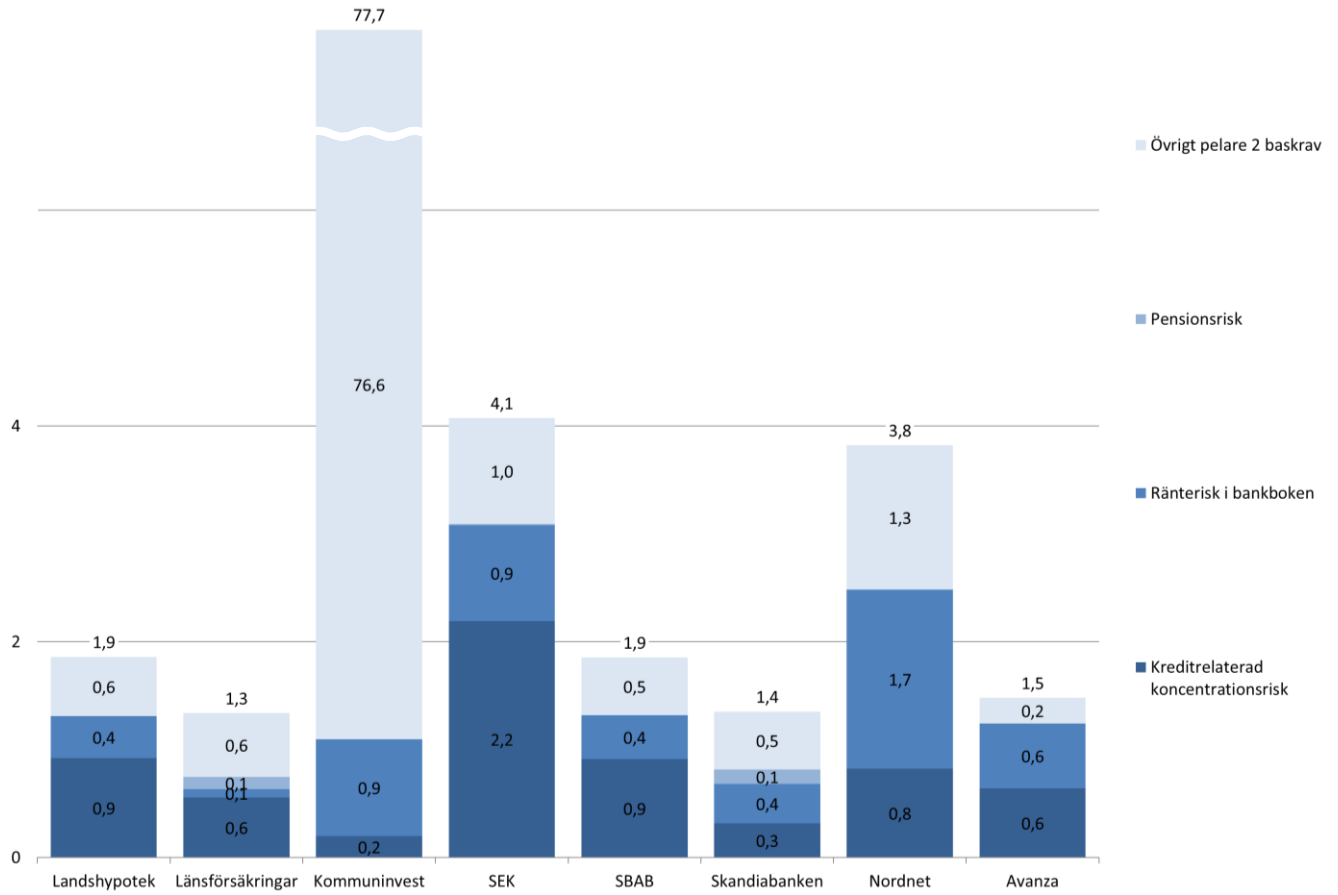
4 Kärnprimärkapitalkrav, åtta övriga företag som redovisas i denna promemoria (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

5 Kapitalkrav pelare 2, tre storbanker, exklusive systemrisk (i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

6 Kapitalkrav pelare 2, åtta övriga företag som redovisas i denna promemoria
(i procent av riskvägt exponeringsbelopp)

Tabell 1 Komponenter i företagens kapitalkrav i miljoner kronor

Tabell 1 Komponenterna i de elva företagens kapitalbehov i miljoner kronor

	SEB	SHB	Swedbank	Lands- hypotek	Länsför- säkringar	Kommun- invest	SEK	SBAB	Skandia	Nordnet	Avanza	Summa	Andel av totalt kapitalkrav (%)
Minimikrav (8 %)	62 179	58 974	52 522	2 786	9 825	401	7 619	9 699	1 655	777	611	207 048	43
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>7 633</i>	<i>13 714</i>	<i>17 083</i>	<i>405</i>	<i>3 832</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>5 966</i>	<i>1 082</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>43 714</i>	<i>10</i>
Kreditrelaterad koncentrationsrisk	2 974	3 826	3 200	321	685	10	2 089	1 107	66	80	49	14 407	3
Ränterisk i bankboken	4 686	5 947	2 122	135	94	45	844	491	75	161	46	14 646	3
Pensionsrisk	5 523	0	0	0	139	0	11	0	28	0	0	5 701	1
Löptidsjusteringar i IFIK- modeller	2 930	3 495	1 094	0	0	0	0	0	0	0	0	7 519	2
Övriga kapitalkrav pelare 2	11	4 839	2 891	192	726	3 841	936	651	111	130	18	14 345	3
Systemrisk i pelare 2 (2 %)	15 545	14 743	13 131	-	-	-	-	-	-	-	-	43 419	9
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>1 908</i>	<i>3 429</i>	<i>4 271</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>9 607</i>	<i>2</i>
Systemriskbuffert (3 %)	23 317	22 115	19 696	-	-	-	-	-	-	-	-	65 128	13
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>2 862</i>	<i>5 143</i>	<i>6 406</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>14 411</i>	<i>3</i>
Kontracyklisk kapital- buffert	11 481	13 605	13 140	871	3 070	84	1 726	3 014	513	220	191	47 915	10
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>1 409</i>	<i>3 164</i>	<i>4 274</i>	<i>127</i>	<i>1 197</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1 854</i>	<i>305</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>12 360</i>	<i>3</i>
Kapitalkonserverings- buffert (2,5 %)	19 431	18 429	16 413	871	3 070	125	2 381	3 031	517	243	191	64 703	13
<i>varav bolån enligt artikel 458</i>	<i>2 385</i>	<i>4 286</i>	<i>5 308</i>	<i>127</i>	<i>1 197</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1 854</i>	<i>308</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>15 536</i>	<i>3</i>
Kapitalplaneringsbuffert	-	-	-	-	-	492	-	-	311	10	-	813	0
Totalt kapitalkrav	148 078	145 973	124 209	5 175	17 610	4 998	15 606	17 993	3 276	1 620	1 106	485 643	100

Beskrivning av beräkningarna

Beräkningarna av kapitalkraven avser det tredje kvartalet 2019 och redovisas på gruppnivå. Kapitalkraven i pelare 2 baseras på FI:s senast samlade kapitalbedömning för varje enskilt institut. För några av företagen inkluderar detta kapitalpåslag för de ställningstaganden om företagsriskviker som redovisas i *FI:s tillsyn över bankernas beräkningar av riskviker för företagsexponeringar*⁴.

Företagen har gjort olika val avseende hantering av vinst under innevarande år i beräkningen av kapitaltäckningsgraden. Detta innebär att kapitalbasen för de olika företagen i denna promemoria kan vara såväl inklusive som exklusive den vinst som upparbetats under året, baserat på om instituten ansökt om och erhållit tillstånd från FI att räkna in upparbetat resultat efter avdrag för förväntad utdelning.

Beräkningarna i denna promemoria baseras på till FI inrapporterad data. Rapporteringen inkom till FI den 11 november 2019. Avrundningar i redovisade delar av kapitalkraven kan medföra att totalen skiljer sig från summan av delarna. Beräkningar av storleken på de olika komponenterna i kapitalkravet har gjorts enligt nedan.

Kapitalkrav i pelare 2, exklusive systemrisk. Kapitalkravet i pelare 2, exklusive kapitalkrav för systemrisk, illustreras som ett aggregerat värde i diagram 1 till 4 och är uppdelat på fem olika komponenter i de separata sammanställningarna i diagram 5 och 6. Dessa komponenter är kapitalkrav för *kreditrelaterad koncentrationsrisk, ränterisk i bankboken, pensionsrisk, löptidsjusteringar* och *övrigt pelare 2 baskrav*.

Övrigt pelare 2 baskrav omfattar alla övriga kapitalkrav inom pelare 2 som inte redovisas separat. Här ingår bland annat vissa riskelement inom marknadsrisk och kreditrisk som inte hanteras inom ramen för pelare 1 samt i vissa fall kapitalkrav för brister i styrning, riskhantering och kontroll. Den andel som ska täckas av kärnprimärkapital bestäms som huvudregel av den fördelning av kapitaltyp enligt pelare 1 inklusive buffertkraven, förutom den kontracykliska kapitalbufferten, som gäller för storbankerna respektive de övriga företagen. För några pelare 2 baskrav medräknas dock även det kontracykliska kapitalbuffertkravet på olika sätt.

I övrigt pelare 2 baskrav inkluderas kapitalkravet för norska bolån vilket Finanstilsynet i Norge har infört som en åtgärd under pelare 1 för bolåneexponeringar. Detta bidrar till högre riskviker för norska banker. Svenska institut med bolåneexponeringar i Norge ska, istället för att implementera metoderna, hålla kapital under pelare 2 som motsvarar vad pelare 1-kravet skulle ge. Hur stort det tillkommande kapitalkravet blir är individuellt. Finanstilsynet i Norge har för sina inhemska banker beräknat att riskvikten för bolåneexponeringar kommer uppgå till mellan 20 och 25 procent. Vid beräkningen av det kapitalkrav som riskviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska

⁴ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15-13020.

buffertvärdet för Norge. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Kapitalkrav med stöd av artikel 458. Från och med den 31 december 2018 har riskviktsgolvet för svenska bolån, som tidigare tillämpades i pelare 2, ersätts av ett motsvarande krav inom ramen för artikel 458 i tillsynsförordningen, det vill säga ett krav inom pelare 1. Förändringen har inte påverkat kapitalnivån, och inte heller den underliggande risken, men det är skillnad i hur de svenska bankernas kapitalkrav faller ut när det sätts i relation till de riskvägda tillgångarna. I korthet är kapitalkvoterna i procent lägre efter förändringen. Anledningen är att krav som ställs inom pelare 1 ökar de riskvägda tillgångarna, till skillnad från ett pelare 2-krav som ökar kravets nivå i procent.

FI har även erkänt den finska tillsynsmyndighetens beslut att införa ett genomsnittligt företagsspecifikt riskviktsgolvt om 15 procent för finska bolåneexponeringar⁵. Från och med 1 januari 2018 reciprociterar Sverige det finska riskviktsgolvet för bolån enligt artikel 458.5 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (tillsynsförordningen). Detta kapitalkrav hamnar för berörda institut i pelare 1.

Riskviktsgolvt i pelare 1 påverkar olika delkomponenter i kapitalkraven, då det påverkar institutets riskvägda exponeringsbelopp. Detta redovisas i Tabell 1.

Systemrisk i pelare 2. Två procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Systemriskbuffert. Tre procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kontracyklisk kapitalbuffert. Från och med den 19 september 2019 tillämpar Sverige en kontracyklisk buffert om 2,5 procent. Övriga EES-länders kontracykliska buffertvärden inkluderas i analysen i takt med att dessa träder i kraft⁶.

Det företagsspecifika buffertvärdet har uppskattats på basis av inrapporterad data enligt de EU-gemensamma instruktionerna för rapportering (COREP). För att beräkna det företagsspecifika buffertvärdet multipliceras andelen berörda kreditexponeringar enligt ovan med det kontracykliska buffertvärdet. Företagsspecifikt buffertvärde multipliceras slutligen med totalt riskvägt exponeringsbelopp.

I enlighet med 6 kap. 5 § lag (2014:966) om kapitalbuffertar gäller även för Sverige full reciprocitet för icke-EES länder, så länge den kontracykliska bufferten för landet är lägre än 2,5 procent och FI inte beslutat annat i enlighet med 7 kap. 4 § och 5 §.

⁵ För en översikt över beslutet och vilka institut beslutet gäller, se FI:s hemsida: <https://www.fi.se/contentassets/4b9d4b6504c547b1b3387a0d576f5d1e/beslut-finskt-riskviktsgolvt-n.pdf>

⁶ För en översikt över de aktuella kontracykliska buffertvärdena, se ESRB:s hemsida: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/ccb/applicable/html/index.en.html

Kapitalkonserveringsbuffert. 2,5 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kapitalplaneringsbuffert. FI:s stresstester för 2019 i syfte att bestämma kapitalplaneringsbufferten har visat att kapitalplaneringsbufferten överstiger 2,5 procent för flera institut. Dessa institut får därför ett buffertkrav utöver kapitalkonserveringsbufferten. Metoden beskrivs närmare i *Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbuffert*⁷ och *Kapitalkrav för svenska banker*⁸.

⁷ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15–11526

⁸ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 14–6258